

GERECHT IN EERSTE AANLEG VAN CURAÇAO

Uitspraak

in het geding tussen:

Luis Anibal VILLEGAS HERNANDEZ,

wonende te Nederland,

eiser,

procederende in persoon,

en

de minister van Justitie,

verweerder,

gemachtigden: mrs. C.A. Peterson en S.I. Da Costa Gomez, beiden advocaat.

Inleiding

1. In deze uitspraak beoordeelt het Gerecht het beroep van eiser gericht tegen de beslissing van verweerder om zijn verzoek om openbaarmaking van vergaderstukken van het Justitieel Vierlandenoverleg (hierna: het JVO) van de jaren 2018 tot en met 2021 af te wijzen (hierna: de bestreden beschikking).

1.1 Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.

1.2 De zaak is op 17 mei 2023 ter zitting behandeld. Eiser heeft de behandeling vanuit Nederland bijgewoond via een directe beeld- en geluidverbinding met het Gerecht. Namens verweerder is mr. Da Costa Gomez verschenen.

Beoordeling door het Gerecht

2. Het Gerecht beoordeelt de beslissing van verweerder om het verzoek van eiser op grond van de Landsverordening openbaarheid van bestuur (hierna: de Lob) dat strekt tot openbaarmaking van de door eiser verzochte documenten af te wijzen. Het Gerecht doet dat aan de hand van de beroepsgronden van eiser.

3. Het Gerecht komt tot het oordeel dat het beroep gegrond is. De bestreden beschikking is onvoldoende gemotiveerd. De in het kader van deze procedure door verweerder gegeven motivering acht het Gerecht onvoldoende om de rechtsgevolgen van de bestreden beschikking in stand te laten.

Waar gaat de zaak over?

4.1 Eiser is journalist en heeft bij e-mailbericht van 4 mei 2022 verzocht om openbaarmaking van vergaderstukken, gesprekverslagen, afsprakenlijsten en rapporten betreffende het JVO over de jaren 2018 tot en met 2021.

4.2 Het JVO is kortgezegd een overleg dat tweemaal per jaar plaatsvindt tussen de ministers van Justitie van de vier landen van het Koninkrijk. Het doel van het JVO is om bij te dragen aan een effectieve gezamenlijke aanpak van justitiële aangelegenheden binnen het Koninkrijk, waaronder grensoverschrijdende georganiseerde criminaliteit.

4.3 Het verzoek van eiser op grond van de Lob is op 25 mei 2022 bij de in overweging 1 genoemde bestreden beschikking afgewezen. De bestreden beschikking is door het vergunningenloket in ieder geval op 20 juni 2022 via de mail aan eiser bekend gemaakt.

Is het beroep ontvankelijk?

5.1 Het beroep dient volgens verweerder niet-ontvankelijk verklaard te worden omdat eiser te laat beroep heeft ingesteld. De bestreden beschikking is volgens verweerder al op 13 juni 2022 per e-mail naar eiser verstuurd. Daar komt bij dat het beroep ook te laat is ingediend als wordt uitgegaan van 20 juni 2022 als de datum waarop de beschikking naar eiser is gemaïld. Eiser heeft immers pas op 5 september 2022 een fysieke kopie van het beroepschrift bij de griffie van het Gerecht ingediend, aldus verweerder.

5.2 Het Gerecht is, anders dan verweerder, van oordeel dat eiser tijdig beroep heeft ingesteld.

5.3 De in het eerste lid van artikel 16 van de Lar genoemde beroepstermijn van zes weken begint te lopen op de dag nadat de beschikking is gegeven. Verweerder stelt dat de bestreden beschikking al op 13 juni 2022 naar eiser is verstuurd. Eiser betwist

dat hij de beschikking op 13 juni 2022 heeft ontvangen. Eiser stelt dat hij de bestreden beschikking pas op 20 juni 2022 voor het eerst heeft ontvangen. Hij heeft bij het beroepschrift een afschrift van het mailbericht van het vergunningenloket van 20 juni 2022 overgelegd waarbij de beschikking naar hem is verstuurd. Nu verweerder stelt dat de beschikking al op 13 juni 2022 naar eiser is verstuurd, had het op zijn weg gelegen om die stelling met stukken te onderbouwen. Dat heeft verweerder niet gedaan. Het Gerecht kan daarom niet vaststellen dat de beschikking eerder dan 20 juni 2022 aan eiser is gemaïld.

5.4 Het Gerecht stelt vast dat de beroepstermijn op 21 juni 2022 is gaan lopen en op 1 augustus 2022 is geëindigd. Eiser heeft op 31 juli 2022 en dus voordat de beroepstermijn is geëindigd, via de mail beroep ingesteld bij het Gerecht.

5.5 Weliswaar vereist de wet dat het beroepschrift in tweevoud wordt ingediend bij het Gerecht, maar het is staande praktijk dat het beroepschrift ook per e-mail mag worden ingediend. Die praktijk is ook vastgelegd in het gepubliceerde procesreglement. Dat het fysieke afschrift van het beroepschrift pas op 5 september 2022 is ingediend bij het Gerecht is naar oordeel van het Gerecht niet aan eiser te wijten. Nadat het beroepschrift via de mail was ingediend, had het Gerecht eiser -gelet op het eerste lid van artikel 22 van de Lar - een termijn moeten geven om een fysiek afschrift van het beroepschrift in te dienen. Die termijn is pas aan eiser gegeven nadat eiser zelf weer contact heeft opgenomen met het Gerecht om te informeren naar de stand van zaken van zijn beroepschrift. Het Gerecht gaat uit van de datum 31 juli 2022 als datum waarop eiser beroep heeft ingesteld. Eiser heeft dus tijdig beroep ingesteld tegen de bestreden beschikking. Het beroep is dan ook ontvankelijk.

Wat is de grondslag van de bestreden beschikking?

6. Verweerder heeft aan de afwijzing ten grondslag gelegd dat openbaarmaking van de verzochte documenten de veiligheid van het land kunnen schaden en dat de verzochte documenten informatie bevatten die ten behoeve van intern beraad zijn opgesteld. Hij heeft daarbij verwezen naar artikel 11, lid 1 en onder b en artikel 12 van de Lob.

Wat vindt het Gerecht van de gronden van het beroep van eiser?

7.1 Eiser betoogt dat verweerder de bestreden beschikking geheel niet heeft gemotiveerd. Hij heeft alleen verwezen naar twee weigeringsgronden in de Lob en heeft niet uitgelegd waarom die van toepassing zijn in dit geval. Hij heeft ook niet

gemotiveerd waarom de tot persoon herleidbare beleidsopvattingen niet in anonieme vorm verstrekt kunnen worden.

7.2 Deze beroepsgrond slaagt. Het Gerecht motiveert dat als volgt.

7.3 Op grond van artikel 5, tweede lid, van de Lob wordt een gehele of gedeeltelijke afwijzing van een schriftelijk verzoek schriftelijk en gemotiveerd aan de verzoeker medegedeeld.

7.4 Op grond van het eerste lid van artikel 11 en onder b van de Lob blijft het verstrekken van informatie ingevolge de Lob achterwege voor zover het de veiligheid van het Land zou kunnen schaden. Op grond van het eerste lid van artikel 12 van de Lob wordt geen informatie verstrekt over tot personen herleidbare beleidsopvattingen in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad.

7.5 Verweerder heeft in de bestreden beschikking in het geheel niet toegelicht waarom de documenten waarvan eiser openbaarmaking heeft verzocht de veiligheid van het Land zouden kunnen schaden. Ook heeft hij niet gemotiveerd waarom de tot personen herleidbare beleidsopvattingen niet op anonieme wijze verstrekt zouden kunnen worden. Het slechts verwijzen naar de toepasselijke artikelen van de Lob kan niet als een motivering van het bestreden besluit worden aangemerkt.

7.6 De bestreden beschikking kan om deze reden niet in stand blijven. Het Gerecht zal de bestreden beschikking vernietigen en zal vervolgens, gelet op de door verweerder ter zitting gegeven motivering bezien of aanleiding bestaat om de rechtgevolgen van de vernietigde beschikking in stand te laten.

8.1 Verweerder stelt zich op het standpunt dat het interne beraad tussen de ministers van Justitie van de vier landen van het Koninkrijk en de beslissingen die uit dat interne beraad voortvloeien niet openbaar kunnen worden gemaakt, omdat de doeltreffendheid van die besluiten dan teniet worden gedaan. Het JVO betreft immers overleg tussen de betrokken ministers over de aanpak en beheersing van (grensoverschrijdende) criminaliteit in de vier landen. Dit kan de veiligheid van het Land of alle vier de landen in gevaar brengen, aldus verweerder.

8.2 Ook deze motivering is naar oordeel van het Gerecht niet voldoende om de bestreden beschikking te kunnen dragen. Verweerder dient per document aan te geven waarom dat niet openbaar kan worden gemaakt en dat heeft hij niet gedaan. De door eiser verzochte stukken zijn door verweerder niet in het geding gebracht. Het

Gerecht heeft daardoor geen kennis kunnen nemen van de inhoud van de stukken. Dat maakt dat het Gerecht het standpunt van verweerder niet kan toetsen.

Welke nieuwe afwijzingsgronden heeft verweerder aan de bestreden beschikking ten grondslag gelegd?

9. Verweerder heeft in het kader van deze procedure ook een aantal nieuwe afwijzingsgronden aangevoerd. Het Gerecht zal hierna beoordelen of die afwijzingsgronden voldoende zijn om de bestreden beschikking te kunnen dragen.

9.1 Verweerder stelt zich ten eerste op het standpunt dat eiser in Nederland woont en daarom niet bij verweerder moet zijn met zijn verzoek, maar bij de betrokken Nederlandse minister. Het Gerecht volgt verweerder hier niet in.

9.1.1 Op grond van het eerste lid van artikel 3 van de Lob kan een ieder verzoeken om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid en zich daarvoor richten tot een bestuursorgaan of tot de onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame directies, departementen, diensten, bureaus, secretariaten en instellingen. Uit dat wetsartikel volgt dat het doen van een Lob-verzoek niet beperkt is tot inwoners van Curaçao. Naar het oordeel van het Gerecht kan dus ook iemand die in Nederland woont een Lob-verzoek doen in Curaçao.

9.2 Volgens verweerder kan hij de verzochte documenten ook niet openbaar maken omdat die documenten niet onder hem berusten. De verzochte documenten bevinden zich bij het secretariaat van het JVO. Eiser moet zijn verzoek dan ook indienen bij het secretariaat van het JVO.

9.2.1 Uit artikel 6 van het door verweerder overgelegd reglement van orde van het JVO volgt dat elk land een lid van hun delegatie als JVO-coördinator aanwijst. Uit artikel 11 van datzelfde reglement volgt dat de secretaris van het JVO alle vergaderstukken aan de JVO-coördinatoren zendt.

9.2.2 Nog los van de vraag of het JVO een bestuursorgaan is, geldt dat het secretariaat van het JVO de stukken in ieder geval naar de JVO-coördinator heeft toegestuurd. De JVO-coördinator is een dienst of secretariaat dat onder de verantwoordelijkheid van verweerder valt, zoals bedoeld in het eerste lid van artikel 3 van de Lob. Gelet daarop is het naar oordeel van het Gerecht niet aannemelijk geworden dat verweerder niet beschikt over de door eiser verzochte stukken.

9.3 Verweerder stelt verder dat uit het reglement van orde van het JVO volgt dat hij de documenten niet openbaar kan maken. Zo bepaalt artikel 8 van het reglement dat beraadslaging en besluitvorming met gesloten deuren plaatsvindt en dat toehoorders niet zijn toegestaan. Verder mag de besluitenlijst gezien artikel 17 van het reglement ook niet openbaar worden gemaakt.

9.3.1 Nu het Gerecht geen kennis heeft kunnen nemen van de stukken kan hij ook niet toetsen of verweerder zich terecht op het onder 7.3 opgenomen standpunt heeft gesteld. Ook deze afwijzingsgrond is dus niet voldoende.

10. De slotsom is dat de door verweerder in het kader van deze procedure gegeven motivering onvoldoende is om de bestreden beschikking te dragen. Het Gerecht ziet dan ook geen aanleiding om de rechtsgevolgen van de vernietigde beschikking in stand te laten. Dit betekent dat verweerder opnieuw op het Lob-verzoek van eiser dient te beschikken. Het Gerecht zal bepalen dat verweerder dat binnen een periode van twee maanden dient te doen. Als verweerder het verzoek afwijst of gedeeltelijk toewijst dient hij die beslissing van een draagkrachtige motivering te voorzien. Uit het besluit moet blijken op welke gronden verweerder het verzoek afwijst of slechts gedeeltelijk toewijst en wat maakt dat die gronden zich in dit geval voordoen. Het slechts verwijzen naar artikelen in de Lob is daartoe niet voldoende.

11. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding nu eiser in persoon procedeert. Wel zal het Gerecht bepalen dat verweerder het door eiser betaalde griffierecht van NAf 150,- aan hem dient te vergoeden.

Beslissing

Het Gerecht:

- verklaart het beroep gegrond;
- vernietigt de bestreden beschikking;
- draagt verweerder op om binnen 2 maanden opnieuw op het Lob-verzoek van eiser te beslissen;
- bepaalt dat verweerder het door eiser betaalde griffierecht van NAf 150,- aan hem vergoedt.

Aldus gegeven door mr. S.C.A. ter Borg, rechter in het Gerecht, en in het openbaar uitgesproken op 28 juni 2023 te Curaçao, in tegenwoordigheid van P.N.F. Pereira do Tanque, de griffier.

Tegen deze uitspraak staat hoger beroep open binnen zes weken na kennisgeving hiervan. Zie hoofdstuk 5 van de Lar.